

Teremtsük meg a lehetőséget!

Javaslatok az innovatív gyógyszerek támogatási rendszerének átalakítására

Az innovatív gyógyszereknek köszönhetjük Európában az elmúlt években elért élettartam növekedés háromnegyedét. Az új hatóanyagokhoz Magyarországon hozzáférni mégis lassú és nehézkes, és sokszor kizárólag a költségvetés és nem pedig az érintett betegek szempontjai érvényesülnek. A betegek lehetőség szerinti minél jobb ellátása érdekében az Innovatív Gyógyszergyártók Egyesülete érdemi egyeztetést kíván kezdeményezni az érintettekkel konkrét, sok szereplő számára elfogadható átalakítási javaslatok megfogalmazására.

Az innovatív gyógyszereket fontosságuknak megfelelően kell kezelni az egészségügyi rendszeren belül, mert jellemzően korábban gyógyíthatatlan betegségekre és súlyos, életet veszélyeztető állapotokra biztosítanak új kezelési megoldásokat. Mindazonáltal, a magyarországi befogadási gyakorlat alapján sok esetben a magyar beteg részére 2-8 év lemaradással állnak rendelkezésre a legújabb terápiák a legtöbb európai országhoz képest. Jelenleg is több mint 20 új innovatív hatóanyag vár ártámogatásba történő befogadásra, közel 20-20 új és meglévő indikációban. Ezek a készítmények a teljesség igénye nélkül a Parkinson-kór, szklerózis multiplex, vastag- és végbélrák, COPD, szkizofrénia, IGFD (növekedési zavar), tüdőrák, pajzsmirigyrák, pulmonális hipertónia, prosztatarrák, emlőrák, clostridium difficile fertőzések, Arthritis psoriatica (PsA), Crohn-betegség, colitis ulcerosa, limfóma, diabétesz, myeloma multiplex, anaemia, melanoma kezelésében jelenthetnek új hatékonyabb gyógyulási esélyt a betegeknek.

Azt a folyamatot, mely során az innovatív gyógyszerek ártámogatásban részesülhetnek, és ezáltal a rászoruló betegek számára általánosan elérhetővé válhatnak Magyarországon Európa egyik legösszetettebb és egyben legnehézkesebb szabályrendszere vezérli. Hazánkban ezen döntések többségéhez Európa sok országától eltérően minisztériumi döntések szükségesek. A döntéshozatalban résztvevők ráadásul egyes szakaszokban egy „problémának” csak egy-egy szelétét vizsgálják, ami véleménykülönbségekhez vezethet – ezáltal tovább nyújtva az egyébként is hosszú átfutási időket. A gyógyszereket minden országban értékelik, mielőtt bekerülhetnek a támogatott körbe, ám ez az értékelés Magyarországon szinte kizárólag arra fókuszál, hogy mennyibe kerül a gyógyszer az államnak; ma elsősorban ez határozza meg egy beteg új terápiával történő kezelési esélyét, a klinikai érték, gyógyítási hatékonyság és társadalmi kihatás másodlagos. Ez akkor is igaz, ha más területeken megtakarító hatása van, hiszen ez nem része a befogadási javaslat indoklásának. Az innovatív terápiák megtérülése pedig jellemzően nem a gyógyszerkaszában jelentkezik, hanem a társadalombiztosítás egyéb területein: például a munkaképtelenség finanszírozásában, családi terhek csökkentésében, általános gyógyulási idő rövidülésében, kevesebb mellékhatásban és az azok kezelésére fordított költségek mérséklésében, jobb életminőség biztosításában a betegeknek.

A betegek lehetőség szerinti minél jobb ellátása és a Ratkó-generáció okozta nyomás enyhítésének érdekében az Innovatív Gyógyszergyártók Egyesülete részletes helyzetelemzést végzett, amely során figyelembe vette mind a döntéshozók, orvosok, betegek, gyógyszergyártók szempontjait. Néhány konkrét javaslat:

- A gyógyszer-közkiadások valamely módon a nemzetgazdasági teljesítményhez való hozzákapcsolása jogszabályban – Egy 2012-ben végzett európai összehasonlítás alapján Magyarországon a gyógyszerkassza GDP-hez viszonyított aránya (0,8%) Kelet Európában is az egyik legalacsonyabbnak számít.
- A betegek érdekében a zéró költségvetési hatás követelményének felváltása egy több szempontú szakmai elvű szabályozással – Az adott gyógyszer esetében elfogadható költségvetési hatást a klinikai érték függvényében kell meghatározni, és a költségvetési kihatást a teljes E. Alapra gyakorolt hatásként kell értékelni.
- Támogatási kulcsok rendszerének egyszerűsítése – Nem könnyű ma eligazodni a támogatási kulcsok szabályrendszerében, ezért ezeket egységesíteni szükséges terápiás területek mentén, előírva az egyes területekre alkalmazható legalacsonyabb kulcsot.
- Innovatív gyógyszerek befogadási folyamatának átalakítása – Alapvetően megújított rendszerre van szükség, hogy bevezetésre kerüljön egy kiegyensúlyozott, több szempontú gyógyszer-értékelési rendszer, növekedjen a társadalmi rálátás a gyógyszerek befogadási folyamatára, és világosan szétválasztódjanak a szervezeti felelőségek. Olyan átlátható folyamatra van szükség, amelyben világosak a határidők és nincs lehetőség a döntések évekig történő elhúzására. A gyógyszerek értékelésében a klinikai értéket, költséghatékonyságot, társadalmi kihatásokat és az egészségpolitikai prioritások támogatását kell figyelembe venni.

A fenti gondolatok részleteit Némethi Erika, az Innovatív Gyógyszergyártók Egyesületének igazgatója „Javaslatok az innovatív gyógyszerek támogatási rendszerének átalakítására” című előadásában mutatta be egy szakmai konferencián.

További sajtóinformáció: Innovatív Gyógyszergyártók Egyesülete

Némethi Erika, igazgató • Telefon: +36 1 250 4876 • Mobil: +36 70 424 7583 • E-mail: erika.nemethi@aipm.hu